

Відповідальність за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення

Відповідно до статті 65 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 (далі – Закон) особи, зазначені в частині першій статті 3 Закону, за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень у встановленому законом порядку притягуються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності.

Перелік правопорушень, пов'язаних з корупцією за вчинення яких передбачено адміністративну відповідальність

Відповідно до глави 13-А «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією» Кодексу України про адміністративні правопорушення, адміністративна відповідальність передбачена за:

- порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 172-4);
- порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (стаття 172-5);
- порушення вимог фінансового контролю (стаття 172-6);
- порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 172-7);
- незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (стаття 172-8);
- невжиття заходів щодо протидії корупції (стаття 172-9).

Згідно зі статтею 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення, протоколи у справах про адміністративні правопорушення, що передбачені статтями 172-4 – 172-9, мають право складати уповноважені на те посадові особи Національної поліції України та Національного агентства з питань запобігання корупції.

Перелік правопорушень, пов'язаних з корупцією, за вчинення яких може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності (не є виключним):

- обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища (стаття 22 Закону);
- обмеження щодо одержання подарунка (стаття 23 Закону);
- обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 25 Закону);

- обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування (стаття 26 Закону);
- обмеження спільної роботи близьких осіб (стаття 27 Закону);
- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 28 Закону);
- порушення правил етичної поведінки (статті 38–44 Закону);
- недотримання вимог щодо організації проведення спеціальної перевірки (статті 56–58 Закону);
- непроведення службового розслідування стосовно особи, яка вчинила корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення (стаття 65 Закону);
- недотримання вимог щодо незаконних актів та правочинів (стаття 67 Закону).

Недотримання вимог статті 53 Закону:

- розголошення інформації про викривача;
- відсутність умов для повідомлень про порушення вимог Закону іншою особою, зокрема через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку;
- невиконання вимог розгляду анонімного повідомлення;
- відсутність негайного реагування у вигляді письмового повідомлення про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції.

Порядок притягнення держслужбовців до дисциплінарної відповідальності

Порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності визначений Законом України «Про державну службу». Відповідно до статті 64 вказаного Закону за невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків, визначених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами у сфері державної служби, посадовою інструкцією, а також порушення правил етичної поведінки та інше порушення службової дисципліни державний службовець притягається до дисциплінарної відповідальності у порядку, встановленому цим Законом.

Відповідно до статті 69 Закону України «Про державну службу» для здійснення дисциплінарного провадження з метою визначення ступеня вини, характеру і тяжкості вчиненого дисциплінарного проступку утворюється дисциплінарна комісія з розгляду дисциплінарних справ (далі — дисциплінарна комісія). Дисциплінарною комісією стосовно державних

службовців, які займають посади державної служби категорії «А», є Комісія. Дисциплінарну комісію стосовно державних службовців, які займають посади державної служби категорій «Б» і «В», утворює керівник державної служби у кожному державному органі.

В той же час, відповідно до частини третьої статті 65 Закону, з метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконанню вимог цього Закону в інший спосіб, за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або приписом Національного агентства рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації, в якому працює особа, яка вчинила таке правопорушення, проводиться службове розслідування в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Порядок проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та осіб, які для цілей Закону України «Про запобігання корупції» прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2000 р. № 950 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 р. № 691).

Обмеження щодо заборони особі, звільненій з посади у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення, займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, встановлюється виключно за вмотивованим рішенням суду, якщо інше не передбачено законом.

Відомості про осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень щодо яких судами прийняті відповідні рішення, які набрали законної сили, а також відомості про накладення дисциплінарних стягнень за корупційні правопорушення заносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

Цивільно-правова відповідальність

Цивільно-правова відповідальність за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень настає відповідно до Цивільного кодексу у разі, коли вони призвели до негативних цивільно-правових наслідків (заподіяння матеріальної чи моральної шкоди).

Питання щодо притягнення державного службовця та посадової особи місцевого самоврядування до цивільно-правової відповідальності за корупційні правопорушення вирішується у судовому порядку.

